

כי היא דתית אם כי משלמת היא בשבת? מהו הקריטריון של "דתיות" כדי שהמדינה תוכל להוכיח מה מותר לה לאשה החייבת גיוס ומה אסור לאחר שקיבלה שחרור.

מחוקר קביעת המותר והאסור תיקבע איפוא עתה רשמית מדת "חופש" שאשה יכולה לקנות לה מהצבא על חשבון "שעבוד" לחוקי השבת. יתר על כן: בו ברגע שהמדינה תקבל באורח רשמי את האסמכתאות הללו יהיה ברור, כי היא רשאית להתערב בענינים הפרטיים של האזרח. לשאול למעשיו בשיבת ובמי חול, לכשרות ולשמירה על מצוות. כל אלה נקבעו אמנם על ידי השלטון הערורי, אך עד כה לא התייחסו בענינים אלה המשטרה. עד כה לא היתה לבאי כוח החרו"ג לא למשיטרה הרשות להציץ לתוך המקרה של בעניני כשרות (לא כן בעניני ספסרות).

האוצר דואג לבדיאות

שלא מרצונה, ולמעשה כתוצאה הפור כה של המשימה, מלאה הממשלה שליחות קונסטרוקטיבית לבריאות המוני העם וחוסכו סכסם. מאז ההעלאה האחרונה של מחירי הסיגריות (שנעשתה בימי שאיפה להורדת יוקר החיים) חדלו אנשים רבים לעשן — מעבר קשה למדי, כידוע, לאדם, לאדם במשך שנים רבות היה משועבד להרגל העישון, אם כי ידע את הנזק שבדבר.

כתוצאה מההעלאה האחרונה של הבלו נתחוללה אצלנו מהפכה מענינת וימורה גם יחד. אין להניח כי שאלת המחיר בלבד היא אשר יצרה את החלפת רבים כל כך להיגמל מהעישון. קיים כאן, כפי שהגדירו את הדבר מעשנים ותיקים רבים, גורם לחי. במשך שנים הרבהו המעשנים על הרגלם הרע, סבלו מהעישון ותכננו הפסקה מוחלטת ביום שיבו. עתה, לאחר ההעלאה, אמרו בלבם: "צא וראה כמה משועבד אתה לסיגריות. אם גם יעלה מחירה ללירה, לא יהיה כך הכוח להפסיק". והגיננו העצמי הזה השפיע.

יצרני הסיגריות יודעים לספר על ירידה גדולה במכירת שחרותם. מכאן שההכנסה המשוערת במס הבלו עליו לה אף היא להשאר בתחומי החישוב שעל גבי הנייר. דוגמה קרתה באנגליה עם העלאת הבלו על אלכוהול — האוצר הפסיד כתוצאה מהפחתת הצריכה, והבלו חזר וירד.

קיימות בעולם אגודות למלחמה בני קוטין ואלכוהול וזן מקבלות תמיכה מהממשלות, גם בארצות אשר שם נמצא המונופולין על הטבק והאלכוהול בידי הממשלה (ארצות מזרח אירופה והבלקנים).

מכירת סוף העונה

יום אחד בשבוע שעבר הופיעו כמה קבוצות אנשים מכובדים בחוצות תל אביב, העמדו שולחנות על המדרכות בכמה פינות סואנות של הכרך, והחלו במכירת... שקלים.

"אבא, מה הם מוכרים כאן?" — שאל ילד כבן 13 שעבר אותה שעה עם אביו בהצביעו על המודעה היפה ועליה דגל הלאום מתנוסס לתפארת על התורן. והילד קרא "הקונגרס הציוני — ירושלים. ראשון לתקומת ישראל".

מיד עם זה החל הילד החופפני להציג שאלות תם, ומוכיר לאביו הסברים קודמים על הציונות כ"מדינה בדרך", על קרן קיימת לישראל וכיוצא באלה. "אבל עתה כבר יש לנו מדינה, וכנסת, והיו בחירות לכנסת, וכבשנו אדמה לרוב".

חוצפתו של הנער הרגיזה את האב, אשר שיסע אותו בתשובות פסולות מבחינה חינוכית, כגון "אתה לא תבין את זה, אתה עוד קטן מדי".

לא ידוע לנו מה חשב אחר כך אותו אב. האם שאל את עצמו, האם הרבה על בנו ושאלותיו. לעומת זה ידוע לכל, מה חשבו על מבצע השקל בתל אביב עורכי המכירה. "יום השקל" עבר בכל הארץ בהצלחה רבה נקבע בין וחשוב.

"האם את הולכת למקוה?"

מעשה העלול לשמש תקדים מסוכן נעשה בשבוע שעבר ע"י הרשות המוסדת (מבצע משותף של החוק הפלילי וחוק גיוס חובה). צעירה חייבת גיוס נאשמה במסירת הודעה כוזבת, במדה שזה נוגע לעצם שבועת השקל, אפשר שתביעה זאת היא כשורה. אולם ההוראות ששל התביעה יהיה להביא במקרה הנידון, החורגות ממסגרת המ"קובל בחברה שלנו (ישראל, 1950) עלולות ליצור רקע מוזר לתביעה משפטית נגד אורח.

מבחינת החוק הפלילי, אולי עברה הצעירה איוו עבירה כדי להשיג את מבוקשה (השתמטות מהצבא), אך הדרך בה יהיה על המדינה להוכיח זאת פורחת את האשנב המסוכן. הצעירה נתפסה בשבת כשהיא משלמת כסף למלצר לאחר שקורם לכן הכריזה בשבועה שהיא דתית.

אמנם כל אחד מאתנו יודע כי האדם הדתי אינו נוהג להחזיק כסף בשבת, אולם המדינה כי תבוא להוכיח את הדבר — כיצד תעשה זאת? מי יהיה המומחה לעניני שבת, שהיא תביא לרוכז העדים? מה אם הנאשמת תטען,

הכל לנוב - פרט

למשטרה

מאז כבש צבאנו את הנגב הפך שטח זה של המולדת לא רק נושא למחנות, שירים וציבורות, אלא גם חזון לעתיד.

בשלב המעשי שבא אחר כך הסקנו את המסקנה הפשוטה, כי יש להביא מים לנגב. לפני זמן מה שמענו על תכנית העברת מי הירקון לנגב וחפירת אגמים על אדמת הבצה של פתח תקוה, השבוע נתפרסמה תכנית על הדרום רמת מי השופכין מת"א, במקום לים לערבות הנגב. (4 מיליון לירות, תכנית של שש שנים). ואם כי ראש עיריית תל אביב (שהודיע על תכנית זו) אינו מצטיין בדרך כלל בקצב מהיר בביצוע תכניותיו, בדרך כלל הוא אדם מעשי ויש להתיחס לדבריו באמונה. ביחוד כאשר הוא מגלה כי עיריית תל אביב כבר הפרישה מתקציבה (גם זה אינו תהליך מהיר) 60,000 לירות לפעילות מוקדמות.

ובעוד מתכננים תכניות גדולות בשר ביל הנגב, הולכים ומונחים הדברים הפחות חשובים. מזה שבועיים עומדת באר שבע, "הבירה", בלי משטרה. מה קרה? מטה המשטרה מצא כי באר שבע יכולה להתקיים גם בלי משטרה, וביום בהיר אחד נסגרה התחנה שם. ואז מוזכר אזור זה את "השטחים החפשיים" של מכסיקו. אנשים מקבלים מכות ברחוב — ואין למי לפנות. גוני בים עמודי טלפון — ואין מגיבים. (ביום אחד הרגישו התושבים בסביבה, כי חסרים 11 עמודי טלפון). מבלי להכנס לגוף הענין והסיבה המזוהה של חיסול תחנת משטרה במקום זה, ברור כי התכנית הגדולה, הנמצאת במגרות שונות, על עתיד באר שבע והסביבה אינן מבטיחות הרבה, כל עוד מוכיחים אנו יעילות כזאת בדברים יסודיים כבר כיום.

אפיקורסות בהיכל

בכרך הראשון של האנציקלופדיה המקראית, היוצאת לאור על ידי "מוסד ביאליק", בעמוד 604, תמצאו פסוק זה (הערך "ארץ ישראל"): "במסגרת ארץ צות המזרח הקרוב אין ארץ ישראל אלא מעין חבל-ספר של הקשת הפריי".

במקום "הקשת הפוריה" קראו "הס' הרון הפורה", והרי לכם ציטטה מדבריו של גורג' אנטוניוס, או אדוארד עטיה, או ג'מאל חוסיני.

השאלה היא רק: איך אפשר לשמור על בידורו של חבל-ספר?

בשבוע שעבר הבאנו, במדור הספרים, ציטטה מתוך ספר בהוצאת הקרן הקיימת לישראל, המטילה ספק בכשרותם של מנהיגי הציונות מבחינה לאומית-לוקאלית.

מזור הדבר ומתמיה אין דעות שהיו רק לפני שנה פסולות בקרב דוברי הציונות (פוליטית ותרבותית) מובעות עתה מפהים עצמם. "סולם" העתיק היהודית מאמר של יהודי תושב חוץ לארץ, שאולי גם איננו יודע עברית, הקובל על הרוח הגלונית בישראל. והדוקטור יוסף קלאוזנר, בויכוח בין מארגני הקונגרס העברי העולמי ובא כוח הסוכנות היהודית בקשר להשתתפות הסוכנות באותו קונגרס, הזכיר את העובדה כי בין היוצרים העבריים בארץ יש כמה שאין להם זיקה מיוחדת לציונות או ליהדות, בנימוק להפרדת הפעולה התרבותית מהפעולה המדינית.

ט.ו.א.

לאמריקה

מטוסים משוכתים בעלי 4 מנועים, צות אמריקאית מנוסה. פנה אל סוכן הנסיעה שלך או טלפן

ט.ו.א. תל אביב 5788

פריז

רומא

תקליטים
בשהוב, ברהמס, צ'קובסקי
סימפוניות, קונצ'רטים וכו'
רדיו אוניון
רח' דיוניץ' 116. תל אביב

יום השקל בחוצות תל אביב
"אבא, מה הם מוכרים?"